

**მშვიდობის, დემოკრატიის და განვითარების კავკასიური ინსტიტუტის (CIPDD) სამოქალაქო
სექტორისა და თავისუფალი მედიის ხელშეწყობის პროექტის**

ანგარიში

კავკასიურმა ინსტიტუტმა, როგორც პრეზიდენტის ფონდის მიერ 2012 წლის დეკემბერში დაფინანსებული პროგრამის - "სამოქალაქო სექტორისა და თავისუფალი მედიის ხელშეწყობა" - კონკურსში გამარჯვებულმა, პროექტის განსახორციელებლად სულ 800,000 ლარი მიიღო, საიდანაც 527,725 ლარი გრანტის სახით გასცა, დანარჩენი კი - გადასახადებს, პროექტის ტექნიკით უზრუნველყოფას, კონსულტაციებს და მონიტორინგს, აგრეთვე ადმინისტრაციულ ხარჯებს მოხმარდა.

გრანტები კონკურსის საფუძველზე გაიცა. საგრანტო კონკურსი **ორ ეტაპად ჩატარდა.**

თვითოეულ ეტაპზე წარმოდგენილ განაცხადებს (სულ 192 განაცხადი) ექსპერტთა ხუთკაციანი, დამოუკიდებელი კომისია იხილავდა. აპლიკანტებს, ვინც პირველ კონკურსში ვერ გაიმარჯვეს, არც მეორე კონკურსში შეზღუდვით მონაწილეობის უფლება, მეტი ობიექტურობისთვის მეორე კონკურსის კომისიის შემადგენლობა მთლიანად გადახალისდა და, რა თქმა უნდა, ისევ დამოუკიდებელი ექსპერტებით დაკომპლექტდა.

პირველი კონკურსის კომისიის წევრები იყვნენ:

დავით აფრასიძე - ილიას უნივერსიტეტის პროფესორი

მაია ნიკოლაიშვილი - „ევროპის სახლის“ აღმასრულებელი დირექტორი

ზვიად დედარიანი - „სამოქალაქო განვითარების სააგენტოს“ აღმასრულებელი დირექტორი

ზაურ ხალილოვი - „სამოქალაქო ინტეგრაციის ფონდის“ აღმასრულებელი დირექტორი

თამარ ხორბალაძე - „მედიის განვითარების ფონდის“ აღმასრულებელი დირექტორი

მეორე კონკურსის კომისიაში კი შედიოდნენ:

ანდრო გიგაური - საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტის სტრატეგიული პროექტების მენეჯერი

ლელა ხომერიკი - ილიას უნივერსიტეტის მეცნიერებათა ხელოვნების ფაკულტეტის დეკანის მოვალეობის შემსრულებელი

ლევან ღამბაშიძე - Borani.org – ის დირექტორი და წინა კონკურსში გამარჯვებული პროექტის ერთ-ერთი თანაავტორი

მერაბ ბასიალაია - „ალპეს“ PR და მედია პროგრამების დირექტორი

ნინო ბოლქვაძე - სახალხო დამცველის აპარატი, პროექტის „ეროვნული ინტეგრაციის გაძლიერება“ კოორდინატორი

პირველ ეტაპზე შემოსული განაცხადების რაოდენობამ შეადგინა **89**, საიდანაც დაფინანსდა 11 პროექტი, ხოლო მეორე ეტაპზე შემოვიდა **103** განაცხადი, საიდანაც დაფინანსდა **7** პროექტი.

პირველი კონკურსის გამარჯვებულ პროექტებს საერთო ჯამში გამოეყო 294,360 ლარი, ხოლო მეორე კონკურსში გამარჯვებულ პროექტებს 233,035 ლარი. ამრიგად პროექტების დასაფინანსებლად გამოყოფილმა მთლიანმა თანხამ შეადგინა 527,725

გამარჯვებული პროექტები ყველა ფორმალურ და შინაარსობრივ წინაპირობას აკმაყოფილებდა: წარმოდგენილ იქნა ყველა დოკუმენტაცია, რომელიც მოითხოვებოდა - საიდენტიფიკაციო მონაცემები, საპროექტო განაცხადი ცალკე დართული ბიუჯეტით, პროექტში ჩართული ადამიანების ბიოგრაფიები, სფეროში მომუშავე ექსპერტების 2 რეკომენდაცია...

საპროექტო განაცხადები, წინასწარი მოთხოვნის თანახმად, შემდეგი თემატური მიმართულებებიდან აირჩა:

- მიმდინარე საზოგადოებრივი და პოლიტიკური ვითარების მონიტორინგი და ანალიზი; მიღებული ინფორმაციის ფართო გავრცელება და განხილვა
- მოქალაქეთა ჩართვა დისკუსიებში დემოკრატიის განვითარების კონკრეტული გზების განსახილველად
- მედიაში ინტერნეტული პლატფორმების განვითარება და მათი გამოყენება ზემოაღნიშნული მიზნებისთვის
- ადგილობრივი თვითმმართველობის განვითარება
- ეთნიკური და რელიგიური უმცირესობების უფლებათა დაცვა და მათი სამოქალაქო პროცესებში ჩართვა

კომისიის გადაწყვეტილებით დაფინანსდა შემდეგი ორგანიზაციები და პროექტები:

1. "ქვემო ქართლის პრესა (KKPRESS)"- (რუსთავი). პროექტი - „ადგილობრივი მედია ქვემო ქართლის რეგიონის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების აქტიური გაშუქებისთვის“ .

მიზანი: kkpess.ge -ს მხარდაჭერით ხელი შეეწყოს რეგიონში მიმდინარე მოვლენების გაშუქებას, რათა მომზადებული მასალების შედეგად საზოგადოებას გაუჩნდეს ჯანსაღი დამოკიდებულება ჩვენი ქვეყნის არაქართული ეროვნების მოქალაქეების მიმართ.

2. „კონსტიტუციონალიზმის კვლევისა და ხელშეწყობის რეგიონალური ცენტრი“. პროექტი - **„სამოქალაქო საზოგადოების ფოკუს-ჯგუფების ჩართულობა კონსტიტუციურ სამართალშემოქმედებაში“.**

მიზანი: კონსტიტუციური კანონმდებლობის დემოკრატიული შინაარსის გაცნობიერება მოქალაქეთა სხვადასხვა ჯგუფებისა და გაერთიანებების დისკუსიებში ჩართვით და აქტიური მონაწილეობით.

3. „ჩვენი თვისუფლება“. პროექტი - **„ჩვენი თვისუფლება“.**

მიზანი: დოკუმენტური ფილმის შექმნა, რომელიც თავისუფლების ცნებას აბსტრაქტულიდან კონკრეტულში გადაიტანს და სხვადასხვა ადამიანის ყოველდღიურ ცხოვრების მაგალითზე ასახავს. საერთაშორისო კამპანიაში - „OUR INDEPENDENCE DAY“ მოქალაქეების ჩაბმა.

4. „საქართველოს დებატებისა და განათლების ინსტიტუტი“. პროექტი - **„დებატები ცვლილებისთვის“.**

მიზანი: სტუდენტების ჩართულობის ამაღლება დემოკრატიული რეფორმების მიმდინარეობაში, სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესსა და ზოგადად, ქვეყანაში პოზიტიური ცვლილებების განხორციელებაში, აქტუალურ თემაზე დებატის მოწყობის გზით.

5. საზოგადოება - „ბილიკი“ (გორი). პროექტი - **„თანადგომა“.**

მიზანი: გორის მუნიციპალიტეტის (საოკუპაციო, გამყოფი ხაზის სოფლების) მოზარდების სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლება, გააქტიურება, საზოგადოებაში ინტეგრაციის და სამოქალაქო ინიციატივების გაინტენსიურება.

6. „სამოქალაქო ინიციატივა საზოგადოები ჯანმრთელობისთვის“. პროექტი - **„მოსახლეობის საყოველთაო ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამის მონიტორინგი, ანალიზი და შეფასება“.**

მიზანი: სამოქალაქო მონიტორინგის გზით, საქართველოში სამედიცინო სფეროს განვითარების ხელის შეწყობა. მოსახლეობის საყოველთაო ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამის შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის გაზრდა.

7. "საქართველოს სტრატეგიული კვლევების ინსტიტუტი". პროექტი - **„კონფლიქტთან დაკავშირებული პოლიტიკა: გამოწვევები და პერსპექტივები კონფლიქტთან საჯარო დისკუსიების/განხილვების სერია“**.

მიზანი: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიების მიმართ არსებული და დაგეგმილი სახელმწიფო პოლიტიკის, ასევე აღნიშნული მიმართულებით საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით წარმოქმნილი ვალდებულებების და გაჩენილი შესაძლებლობების დაინტერესებული ჯგუფებისათვის გაცნობა.

8. „კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება“. პროექტი - **„აგორა“**.

მიზანი: სტუდენტების ჩართულობის გაზრდა მათი ინტერესის სფეროში მყოფი სხვადასხვა საკითხის შესახებ გამართულ დისკუსიებში.

9. კავშირი „იმედი“ (ოზურგეთი, სოფ. თხინვალი). პროექტი - **„თვითმმართველობა - ეს ჩვენ ვართ“**.

მიზანი: ცოდნით, უნარ-ჩვევებით და თანამედროვე ტექნიკით აღჭურვილი საზოგადოებრივი სათათბიროს ჩამოყალიბება, რომელიც გახდებოდა შემაკავშირებელი რგოლი მოსახლეობასა და ხელისუფლებას შორის.

10. „საქართველოს ახალგაზრდული პარლამენტი“. პროექტი - **„2013 წლის მოწვევის საქართველოს ახალგაზრდული პარლამენტი“**.

მიზანი: სამოქალაქო თვითშეგნების განვითარების საფუძველზე, სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობის ზრდა კანონშემოქმედებით საქმიანობაში და მათთვის სადისკუსიო პლატფორმის შექმნა, რათა გათვალისწინებულ იქნას მათი ინტერესი საჯარო პოლიტიკის შემუშავების პროცესში; დემოკრატიული ღირებულებების დანერგვა და ქვეყნის დემოკრატიის განვითარების ხელშეწყობა.

11. „სამოქალაქო ჟურნალისტიკის კლუბი“. პროექტი - **„მე, რეპორტიორი რეგიონში“**.

- მიზანი:** რეგიონებში მცხოვრები მოქალაქეების აქტიური ჩართვა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, რათა ხელმისაწვდომი გახდეს ფართო აუდიტორიისთვის რეგიონში წარმოქმნილი სხვადასხვა პრობლემა.
12. „გრუნია ონლაინ“. პროექტი - „საქართველო რუსულენოვანი მკითხველისათვის“ .
მიზანი: საქართველოს შესახებ დამოუკიდებელი, მიუკერძოებელი და მაღალი ჟურნალისტური სტანდარტით მომზადებული, გადამოწმებული ინფორმაციების მიწოდება რუსულენოვანი მკითხველისათვის - როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ.
13. NOVA SOCIETAS. პროექტი - „**ანტილიბერალური დისკურსი და სიძულვილის ენა თანამედროვე ქართულ მედიაში**“.
მიზანი: საზოგადოებრივი დისკურსის წამოწყება მასმედიით გავრცელებულ სიძულვილის ენაზე, მედიასაშუალებების წინასწარი მონიტორინგის საფუძველზე.
14. „არასამთავრობო ორგანიზაციათა რესურს-ცენტრი“. პროექტი - „**სამოქალაქო ჟურნალისტიკა@ GeorgianWatchdog; სამოქალაქო ჟურნალისტი - სამოქალაქო კონტროლი - სამოქალაქო საზოგადოება**“.
მიზანი: სოციალური ქსელების - Facebook, Twitter-ის და ვებ-საიტის საშუალებით ერთიანი მედია ინტერნეტ პლატფორმის შექმნა - რაც საშუალებას მისცემს სამოქალაქო ჟურნალისტებს დროულად, ოპერატიულად და მიუკერძოებლად განათავსონ მცირე მულტიმედიური რეპორტაჟები მომხდარის შესახებ, რომლის თვითმხილველებიც თვითონ იქნებიან.
15. „საგამომიებო რეპორტინგის ასოციაცია“. პროექტი - „**საგამომიებო რეპორტინგის ასოციაცია**“.
მიზანი: დამწყები ჟურნალისტების, ასევე იმ ჟურნალისტების, ვისი პროფესიული დონეც არ შეესაბამება სტანდარტებს, გადამზადება, რათა მათ შეძლონ მაღალი ხარისხის ჟურნალისტური საგამომიებო რეპორტების მომზადება და საზოგადოებისთვის საკუთარი პროდუქტის გაცნობა.
16. „ARTAREA TV2.0“. პროექტი - „**ანალიტიკური ინტერნეტ-გადაცემა თემა**“.
მიზანი: საზოგადოებაში არსებული მნიშვნელოვანი პრობლემებისა და თემების ინოვაციური, საინტერესო გზით ანალიზი. საზოგადოების, განსაკუთრებით ახალგაზრდა თაობის, დაინტერესება, მათი ინფორმირებულობის ხარისხის გაზრდა.

17. ასოციაცია „ლიბერტა“. პროექტი - „**ოროკო**“.

მიზანი: რეპატრირებული და სტატუსის არმქონე მესხებით დასახლებულ რეგიონებში მესხი მოზარდებისა და საჯარო სკოლის თანატოლების თანამშრომლობის ხელშეწყობა. მესხი მოზარდების საერთო ინტერესის გარშემო გაერთიანება და საინიციატივო ჯგუფის ჩამოყალიბება, მესხი მოზარდების მიერ გამოვლენილი პრობლემების საჯარო სკოლების თანატოლებისთვის გაზიარება, განსხვავებული რელიგიისა და ადათ-წესების მატარებელი მოზარდების მიერ არასამთავრობო ორგანიზაციის „ოროკო“ დაარსება, რომელიც იზრუნებს მესხების პრობლემების მოგვარებაზე და მათ ადვოკატირებაზე სამთავრობო თუ არასამთავრობო დონეზე.

18. „ივერია.ბიზ“. პროექტი - „**ინტერნეტ-პორტალი ივერია.ბიზ (WWW.IVERIA.BIZ)**“.

მიზანი: საქართველოს ინტერნეტ-სივრცეში ახალი ინტერნეტ-პორტალის შექმნა, რომელიც მოემსახურება უახლესი, ობიექტური და მრავალპროფილიანი ინფორმაციისა და ანალიზის მიწოდებას მოსახლეობისათვის.

გამოცხადებული საგრანტო კონკურსი ძირითადად ახლადშექმნილი ორგანიზაციების განვითარების ხელის შეწყობას ისახავდა მიზნად;

პროექტის შესრულების ხარისხის კრიტერიუმები შემდეგნაირად განისაზღვრა:

- საზოგადოების ინფორმირებულობის დონის ამაღლება დემოკრატიული ინსტიტუტების განვითარებასთან დაკავშირებულ საკითხებში
- მოქალაქეთა ჩართულობის გაზრდა პოლიტიკური და საზოგადოებრივი პროცესების განხილვაში და პროგრესის გზების დასახვაში, მათ შორის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში
- ინტერნეტ-მედიის ხარისხის ამაღლება და გამრავალფეროვნება.
- ეთნოუმცირესობების წარმომადგენლების სამოქალაქო მონაწილეობის გაფართოება და ხარისხის გაუმჯობესება

მონიტორინგი უწყვეტად ხორციელდებოდა პროექტების მიმდინარეობისას, ისეთი ღონისძიებების გამოყენებით, როგორებიც არის: ბენეფიციარების ღონისძიებებზე დასწრება; პროექტების შტაფის წევრებთან - წამყვან თანამშრომლებთან გასაუბრება, მიმოწერა; **კონსულტაციები** ტარდებოდა როგორც კავკასიური ინსტიტუტის ოფისში მოწვევით, ისე სატელეფონო საუბრების ფორმით.

ბენეფიციარებმა მეტ-ნაკლები წარმატებით გაართვეს თავი დასახულ ამოცანას. ზოგიერთმა მათგანმა („ჩვენი თავისუფლება“, „ივერია.ბიზ“), მოკლე ნარატიული ანგარიშები წარმოადგინეს, მაგრამ რაკი განხორციელებული პროექტის შედეგად თვალსაჩინო და ხელმისაწვდომი პროდუქტები შეიქმნა მონიტორინგის ჯგუფმა მათი მუშაობა დამაკმაყოფილებლად მიიჩნია, განსახვავებით **„საგამოძიებო რეპორტინგის ასოციაციის“** საქმიანობისგან, რომელმაც მართალია დამაკმაყოფილებელი ფინანსური ანგარიშები წამოადგინა, მაგრამ ნარატიული ანგარიშში მოხსენიებული ღონისძიებების ჩატარების დამადასტურებელი საბუთები ვერ წარმოადგინა და ვერც პროექტის ფარგლებში შექმნილი საბოლოო პროდუქტი განათავსა დაპირებულ ინტერნეტსაიტზე. აღნიშნული პროექტის შესრულება მონიტორინგის ჯგუფმა არადააკმაყოფილებლად მიიჩნია, რის გამოც კავკასიური ინსტიტუტის ადმინისტრაციამ აღნიშნულის შესახებ სახელმწიფო აუდიტის სამსახურს აცნობა.

კონკურში გამარჯვებული ორგანიზაციების ანგარიშები, რომლებიც მათ სათანადო პროექტების დასრულების მერე წარმოადგინეს განთავსებულია კავკასიური ინსტიტუტის საიტზე www.cipdd.org